

International Science Group

ISG-KONF.COM

VI

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE
"INNOVATIONS TECHNOLOGIES IN SCIENCE AND
PRACTICE"**

Haifa, Israel

February 15-18, 2022

ISBN 978-1-68564-509-0

DOI 10.46299/ISG.2022.I.VI

INNOVATIONS TECHNOLOGIES IN SCIENCE AND PRACTICE

Proceedings of the VI International Scientific and Practical Conference

Haifa, Israel
February 15 – 18, 2022

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data

UDC 01.1

The VI International Scientific and Practical Conference «Innovations technologies in science and practice», February 15 – 18, 2022, Haifa, Israel. 585 p.

ISBN - 978-1-68564-509-0

DOI - 10.46299/ISG.2022.I.VI

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liubchych Anna</u>	Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development National Academy of Law Sciences of Ukraine, Kharkiv, Ukraine, Scientific secretary of Institute
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines, Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Oleksandra Kovalevska</u>	Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs Dnipro, Ukraine
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Slabkyi Hennadii</u>	Doctor of Medical Sciences, Head of the Department of Health Sciences, Uzhhorod National University.
<u>Marchenko Dmytro</u>	Ph.D. in Machine Friction and Wear (Tribology), Associate Professor of Department of Tractors and Agricultural Machines, Maintenance and Servicing, Lecturer, Deputy dean on academic affairs of Engineering and Energy Faculty of Mykolayiv National Agrarian University (MNAU), Mykolayiv, Ukraine
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.
<u>Belei Svitlana</u>	Ph.D. (Economics), specialty: 08.00.04 "Economics and management of enterprises (by type of economic activity)"
<u>Lidiya Parashchuk</u>	PhD in specialty 05.17.11 "Technology of refractory non-metallic materials"
<u>Kanyovska Lyudmila Volodymyrivna</u>	Associate Professor of the Department of Internal Medicine

TABLE OF CONTENTS

ARCHITECTURE, CONSTRUCTION		
1.	Goncharenko O., Denysiuk B. ANALYSIS OF THE MAIN TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF LASER SCANNING IN UKRAINE	17
2.	Trekin N., Kodysh E., Bybka A., Terekhov I. STRUCTURAL DESIGN TAKING INTO ACCOUNT THE OCCURRENCE OF A SPECIAL LIMIT STATE	21
3.	Савенко В.І., Висоцька Л.М., Кущенко І.В., Кислюк Д.Я., Полосенко О.В. ІННОВАЦІЙНІ «HI-TECH» ЕКОТЕХНОЛОГІЇ ТА МАТЕРІВЛИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ МЕТАЛОМІСТКИХ КОНСТРУКЦІЙ І ОБ'ЄКТІВ	25
4.	Саньков П.М., Ткач Н.О., Палагіна Л.П., Кузякова К.В., Воронова К.Г. РОЛЬ АРХІТЕКТУРИ У ЗУПИНЕННІ ПРОБЛЕМНИХ ЗМІН КЛІМАТУ НА ЗЕМЛІ	34
ART HISTORY		
5.	Dyadyukh-Bohatko N., Kondratyuk I. ІНОВАЦІЇ У СТВОРЕНІ ДИЗАЙНУ КАТАЛОГІВ	40
6.	Демиденко А.С., Малік Т.В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МАЛОГО САДУ ЯК ОСНОВНОГО ОБ'ЄКТА САДОВО-ПАРКОВОГО СЕРЕДОВИЩА	43
7.	Дихнич Л.П., Шмегельська Ю.В., Козаченко В.В., Попова Л.В., Тітенюк А.В. УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА ХХ СТОЛІТТЯ – ДОВГИЙ І СКЛАДНИЙ ШЛЯХ ЕВОЛЮЦІЙНОГО ЗРОСТАННЯ	54
8.	Коваленко Ю.Б., Логінова Т.О. РЕАЛІЗАЦІЯ ГУМАНІСТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ В ІННОВАЦІЙНІЙ АУДІОВІЗУАЛЬНІЙ ОСВІТІ	63

9.	Чегусова З.А. АРТ-ТЕКСТИЛЬ УКРАЇНИ ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ: НОВІТНІ ОБРАЗНО-ПЛАСТИЧНІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ ПОШУКИ (НА ПРИКЛАДІ ТВОРІВ ШОСТОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ТРІЕНАЛЕ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТИЛЮ)	66
BIOLOGICAL SCIENCES		
10.	Bayramova M., Kazimli L. INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF RADIOACTIVE CONTAMINATION ON GRAPE SNAILS (HELIX POMATIA)	71
11.	Gunashova G., Khalilov R. STUDY OF THE EFFECT OF IONIZING GAMMA RADIATION ON THE THERMOPHILIC BACILLUS SP.B1	72
12.	Mamedov T.S., Sadikhova K. INTRODUCTION AND SUSTAINABILITY OF CYNARA SCOLYMUS L. TYPE IN ASHERON CONDITIONS TO ENVIRONMENTAL FACTOR	74
13.	Товкун Л.П., Товкун Т.С. ВПЛИВ КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЇ НА ЗДОРОВ'Я УЧНІВ	79
14.	Шахмалыева С., Ибрагимли Н., Бабаева И., Джафаров М. КОЛИЧЕСТВО МИКРООРГАНИЗМОВ, СОДЕРЖАЩИХСЯ В СПОНТАННОМ КАТЪКЕ, ИСПОЛЬЗУЕМОГО НА ТЕРРИТОРИИ ГЕРАНБОЙСКОГО РАЙОНА	86
CHEMICAL SCIENCES		
15.	Sagimbayeva A., Aitbayeva G., Birtalaev Y. ELECTROCATALYTIC REDUCTION OF O-NITROPHENOL ON NICKEL-OXIDE AND PALLADIUM-MODIFIED COMPOSITE ELECTRODES	88
CULTUROLOGY		
16.	Тауасарова Д.Р. НОВЫЙ ВЗГЛЯД В СТАРЫЙ МИР	94

ECONOMIC SCIENCES		
17.	Yavorska O. DIGITAL INNOVATIONS IN TOURISM, HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS	101
18.	Аліпова Д.О., Довгопол О.Ю., Шершенюк О.М. ВИКОРИСТАННЯ КОНЦЕПЦІЇ КОНТРОЛІНГУ ПРИ УПРАВЛІННІ ЗАПАСАМИ ТОРГОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	110
19.	Антоненко В.С., Хуткий В.О., Пошивайло-Штрубе Л.Ю., Юрченко А.В., Сорокіна О.Ю. РЕСТОРАННА СФЕРА В ПОСТПАНДЕМІЧНИЙ ПЕРІОД: ПОЗИТИВНІ ТЕНДЕНЦІЇ	113
20.	Койбагарова А.Ж. ЗНАЧЕНИЕ И ЭВОЛЮЦИЯ НАЛОГОВОЙ СИСТЕМЫ КАЗАХСТАНА В УСЛОВИЯХ МОДЕРНИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ	117
21.	Мартин О.М., Грунт Р.Т. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЗБУТОМ ПІДПРИЄМСТВА	123
22.	Прокопець Л.В. ОГЛЯД СУЧАСНИХ ЕЛЕКТРОННИХ БІРЖОВИХ СИСТЕМ	127
23.	Халіна В. АДАПТАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ ДО ЗМІН У ЗОВНІШНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ	130
GEOGRAPHICAL SCIENCE		
24.	Гаськевич В.Г., Гаськевич О.В. ХІМІЧНА ДЕГРАДАЦІЯ ҐРУНТВА МАЛОГО ПОЛІССЯ	137
25.	Гришко С.В., Красіна І.О., Сугоняк Я.В., Шелудько О.М. ГЕОЕКОЛОГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ УЗЛІСЬ ДЛЯ СТЕПОВИХ ЛАНДШАФТІВ ПІВНІЧНО-ЗАХІДНОГО ПРИАЗОВ'Я	147
26.	Красіна І.О. СУЧАСНИЙ СТАН ВОДОПОСТАЧАННЯ М. МЕЛІТОПОЛЬ	151

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА ХХ СТОЛІТТЯ – ДОВГИЙ І СКЛАДНИЙ ШЛЯХ ЕВОЛЮЦІЙНОГО ЗРОСТАННЯ

Дихнич Людмила Петрівна,

кандидат історичних наук, доцент кафедри фешн та шоу-бізнесу
Київський національний університет культури і мистецтв

Шмегельська Юлія Василівна,

кандидат мистецтвознавства
Київський національний університет культури і мистецтв;
Білоцерківський фаховий коледж сервісу та дизайну

Козаченко Вікторія Вікторівна,

викладач
Київський національний університет культури і мистецтв

Попова Людмила Валентинівна,

ст. викладач
Київський національний університет культури і мистецтв

Тіенок Анастасія Володимирівна,

магістрантка
Київський національний університет культури і мистецтв

The article touches upon the evolutionary process of twentieth century Ukrainian culture. It covers the development of the whole era, the processes of its decay and the national cultural revival.

The study is focused on the analysis of the problems connected with the evolution of Ukrainian culture. Particular attention is paid to the coverage of the development of Ukrainian culture as a system of national values in the context of Ukrainian process.

Study of this material is designed to enrich the human spiritual world with the knowledge of the history of the native culture, to build dignity of people as citizens of new, independent, democratic Ukraine.

Exploring historic culture, we can certainly note that there has no been a century in history, which saw so much global turmoil, so many radical political changes. The twentieth century is the two world wars with the arena of fierce battles and heavy human and material losses, the October Revolution of 1917, the collapse of colonial and emergence and fall of totalitarian regimes, destruction and postwar recovery, division of the world into two rival camps, years of stagnation and perestroika, the suicidal arms race, Chernobyl environmental disaster, the collapse of the once single state and it's only at the end of the century that there emerged the shoots of hope, based on the philosophical revolution, whose first effect was a new political thinking.

Thus, twentieth century Ukrainian culture is a long and difficult path of evolutionary growth, losses and gains. This is our history that we should study, analyze, critically evaluate, and, most importantly, accept, understand and admire its highest values.

У статті розглядається еволюційний процес української культури ХХ століття. Висвітлюється розвиток цілої епохи, процеси її занепаду та національно-культурного відродження.

Сотні років перебувала українська культура в тіні російської, польської та інших культур, а тому здавалась декому якоюсь вторинною, похідною, провінційною. Культурні процеси гальмувала і відсутність власної державності, бо не діяли державні механізми забезпечення вільного розвитку національної культури, не існувало державної політики підтримки культурних обмінів з іншими народами. Тоталітарний колоніальний режим сковував вільну думку, нищив духовний світ людини і самобутність нації, убивав сам дух творчості, без чого був неможливим культурний поступ.

Варто зауважити, що наші часи позначені небувалим зростанням інтересу до проблем вітчизняної історії, витоків національної культури, до непересічних досягнень минулого. Це у свою чергу зумовлює актуальність дослідження. Тому знання історичних та культурних надбань предків необхідні не лише для піднесення національної гідності, а й для використання кращих традицій у практиці сьогодення.

Наше дослідження зосереджене на аналізі проблем, пов'язаних із еволюцією української культури ХХ століття. Особлива увага приділяється висвітленню розвитку української культури як системи національних цінностей у контексті розвитку українського процесу.

У дослідженні підкреслюється загальнолюдський зміст культурних цінностей, розкривається історична обмеженість вузькокласового і вузькопартійного підходу, до такого складного суспільно-історичного явища, як культура. При цьому історія вітчизняної культури ХХ століття розглядається через призму національно-культурного відродження, яке розгортається на українських землях.

З цією метою стисло викладено матеріал, що дає змогу зорієнтуватись в проблемах української культури. При цьому акцент робиться на комплексному підході до характеристики етапних досягнень українського народу в галузі культури упродовж тривалої боротьби за національну незалежність та власну державність.

Розгляд цього матеріалу має збагатити духовній світ людини знаннями з історії рідної культури, виховати почуття власної гідності як громадян незалежної, нової, демократичної України.

Культура нації є мірилом цивілізованості народу і водночас своєрідним генетичним зв'язком поколінь. Протягом усього свого існування народ нагромаджує життєвий досвід, що виливається у своєрідну ним систему культурних цінностей, яка постійно доповнюється і збагачується. Процес

створення і передавання всього найкращого в культурі є своєрідною психологічною потребою нації.

Вивчення української культури передбачає розкриття її як продукту розвитку суспільства і як сукупність матеріальних і духовних цінностей, які створені людством. Культура – це, передусім, історичне явище, а її розвиток – найважливіша частина процесу розвитку людства. Історія культури – результат досліджень не тільки істориків, але й археологів, етнографів, фольклористів, істориків літератури, фахівців у галузі суспільної думки, науки, філософії, мистецтва. Вона ґрунтується на загальних висновках історичної науки, що характеризують окремі епохи. Історія української культури дає можливість більшою мірою відчутти результати історичного прогресу, вона показує, що навіть у найтяжчі часи український народ був наповнений талановитими людьми і ніяка руйнівна сила не спроможна знищити культуру народу [5, 4].

Перші публікації про окремі особливості української культури, поглядом на той чи інший аспект її розвитку, слід виділити П. Куліша, М. Костомарова, В. Антоновича, М. Драгоманова, І. Нечуя-Левицького, І. Огієнко, А. Козаченко, М. Грушевського та інших видатних діячів [1, 94].

Історію української культури в послідовній конкретності подій і фактів першим подав Михайло Грушевський (1866-1934). Він автор понад двох тисяч праць, але найбільшу славу принесла йому фундаментальна десятитомна «Історія України-Руси» (1898-1936), яка і сьогодні залишається найкращим дослідженням історії українського народу. М. Грушевський пропонував вивчати історію саме народу, а не держави, яка завжди підпорядкована економічному, культурному та національному чиннику. Він приділяє значну увагу культурним процесам, бо вони на його думку, грають визначну роль в історичній долі народу.

Українські вчені в еміграції також створювали свої праці в курсі лекцій під назвою «Українська культура», авторами яких були В. Біднов, Д. Дорошенко, О. Лотоцький, Д. Чижевський, В. Січенський – кращі знавці окремих ділянок української культури.

Великою заслугою українських науковців було видання двотомної тематичної «Енциклопедії українознавства» (Мюнхен – Нью-Йорк, 1949). До участі у виданні були залучені відомі дослідники-культурологи О. Пріцак та Д. Чижевський.

Аналіз мистецького життя перших років становлення України як незалежної держави здійснювався дослідниками мистецтвознавчого спрямування, зокрема слід відзначити праці Г. Вишневського, О. Петрової, В. Сидоринко.

У 50-х роках побачили світ «Нариси з історії нашої культури» відомого українського поета Є. Маланюка. 1964 року в Канаді вийшло друком друге видання першого тому «Історія української культури» за редакцією І. Крип'якевича, до якого було додано цікавий розділ «Міфологія української землі», написаний Б. Кравцівим [1, 101].

З великим бажанням розкрити українську культуру працюють і науковці нашого часу. В останні роки мистецтво як предмет дослідження привертає увагу таких вчених як Л. Лук'янчук, В. Шейко, З. Айфьорова, М. Гагаріна, Ю. Гончаренка, завдяки їх публікаціям, висвітлено і проаналізовано особливості

української культури, це дало змогу нашому поколінню дізнатися про основу її зародження, про її еволюційні процеси.

Досліджуючи історичну культуру, ми з впевненістю можемо зауважити, що не було в історії століття, яке спіткало б стільки глобальних потрясінь, стільки радикальних політичних змін. ХХ століття – це дві світові війни з ареною жорстоких боїв з важкими людськими і матеріальними втратами, жовтнева революція 1917 року, виникнення і розвал тоталітарних режимів, розруха і повоєнна відбудова, поділ світу на два ворогуючих табори, роки застою і часи перебудови, самовбивче озброєння, екологічна катастрофа Чорнобиля, розпад колись єдиної держави і лише в кінці століття – виникнення паростків надії, що ґрунтується на філософській революції, першою ластівкою якої стало нове політичне мислення.

Політика у цьому драматичному столітті – не випадково домінуюча суспільної свідомості. Ця обставина своєрідно позначилась на художній творчості, породивши відповідні фабули і нові жанри: політичний роман, політичні пісні, політичну виставу, політичний плакат.

ХХ століття – це цілісна епоха, в якій простежується своя культууроформуюча ідея. Це ідея гуманізму, котра, втім, у мистецтві і в літературі виявляється не тільки в глибокому інтересі до людської особистості, що розглядається у найрізноманітніших ракурсах, а й, хоч як це парадоксально на перший погляд, у зникненні людини з поля зору митця. З одного боку, прагнення гуманізації людського буття і творчості, з іншого – гіпертрофія форми, зростання ролі прийому у таких масштабах, коли прийом із засобу перетворюється на мету. На зміну органічному образу прийшов відвертий конструктивізм, геометрія стилю, яка витіснила зі змісту людину [3, 278].

ХХ століття – час утвердження української культури, як великої національної культури світового значення й резонансу. Цей період у розвитку української культури називається періодом національно-культурного відродження. Найяскравіше в процесах творення нової національної моделі культури український народ виявив себе в літературі, фольклористиці, етнографії, театрі, образотворчому мистецтві, драматургії.

Цей період ще називають періодом тривалої «неволі і переслідувань», висмоктування українських творчих сил іншими культурами, зокрема російською, чому була підпорядкована вся система науки, освіти, культурної політики часів колоніального режиму.

Незважаючи на неймовірно тяжкі форми національного гніту, переслідування і заборони, позбавлення своєї фундаментальної основи – національної школи з рідною мовою навчання, культурне життя в Україні на початку ХХ століття значно активізується. Виникають художні музеї, архіви, нові бібліотеки, діють засновані на нових засадах мистецькі навчальні заклади, посилюються зв'язки із зарубіжними художніми центрами (Париж, Рим, Мюнхен, Краків). Національно-демократична революція і здобуття Україною національної державності (УНР, ЗУНР), незважаючи на їх поразку від більшовиків 1919-20 рр., дали потужний історичний імпульс для національно-культурного будівництва [3, 316].

20-ті рр. відзначилися поживленням національного релігійного життя. Держава офіційно надавала рівні можливості для діяльності різних релігійних напрямів. Користуючись цим, прихильники незалежності української православної церкви від російської на Всеукраїнському православному церковному соборі в Києві (жовтень 1921) проголосили створення Української автокефальної православної церкви (УАПЦ) [5, 206].

Розвитку набуває портретний, жанровий та пейзажний живопис. Національною самобутністю відзначаються полотна українських художників – К. Трутовського, М. Пимоненка, О. Мурашка, І Труша, а пізніше – О. Сластіона, О. Кульчицької. Не лише всесвітньовідомі репінські «Запорожці», а й полотна І. Айвазовського, М. Ярошенка, братів Маковських та інші – були присвячені Україні.

Значного розвитку досягло декоративно-прикладне мистецтво. Поруч із традиційними (художній розпис, вишивка, килимарство, декоративне ткацтво, різьблення по дереву, металу, кості, декоративна кераміка) виникають нові його види: монументальна декоративна скульптура (Закарпаття), підлаковий розпис (Петриківка на Дніпропетровщині), розпис на порцеляні, декоративний живопис. У ряді районів на основі місцевих традицій створені художньо-промислові артлі (Кролевець, Опішня, Решетилівка, Косов) [4, 248].

Розвиток українського театру на початку ХХ ст. невідривний від творчості видатних акторів та режисерів М. Кропивницького, М. Старицького, І. Карпенка-Карого, П. Саксаганського, про яких К. Станіславський писав як про блискучу плеяду майстрів, чії імена вписані золотими літерами у скрижалі світового мистецтва.

Після жовтня 1917 р. професійні драмтеатри були націоналізовані, виникли нові творчі колективи. У 1919 р. було створено Перший державний драматичний театр УРСР ім. Т. Г. Шевченка у Києві (пізніше – Український драматичний театр ім. І. Франка), з'являються театри для дітей та юнацтва, пересувні робітничо-селянські театри. Надзвичайно плідною була діяльність актора і режисера, реформатора українського театру Л. Курбаса, драматургів М. Куліша та І. Кочерги. Про зростання театральної справи свідчить той факт, що замість одного стаціонарного театру до 1917р., в якому спектаклі йшли українською мовою, згодом їх налічувалося понад 60.

Що стосується кіномистецтва, то постійне виробництво повнометражних фільмів розпочалося з 1923 р. (фільм «Остап Бандура» режисера В. Гардіна за участю М. Заньковецької). У період німого кіно було створено ряд стрічок, які увійшли в історію кіномистецтва, зокрема фільм О. Довженка «Звенигора» (1928 р.).

Кращі фільми українського кінематографа – серед них «Земля», який на Всесвітній виставці у Брюсселі був визнаний одним із 12 кращих фільмів усіх часів і народів, «Арсенал», «Тіні забутих предків», «Вавилон-XX» – відомі вітчизняному і зарубіжному глядачеві. Значного розвитку досягло українське хронікально-документальне, науково-популярне та мультиплікаційне кіно. Фільм «До таємниць довголіття», «Мова тварин» та інші відзначені низкою міжнародних нагород.

В Україні набувають дальшого розвитку інші жанри і форми мистецтва – естрада, цирк, авторська пісня, які також є важливим виявом національної культури [4, 250].

Аналізуючи загальну суспільно-культурну ситуацію 30-х – початку 50-х років в Україні, можна сказати, що вони дають суперечливу і по-своєму строкату картину. Позначаються у суспільному житті України гострими суперечностями, трагічними подіями, породженими антинародною сталінською диктатурою. Наша культура зазнала величезних втрат: загинули сотні талановитих її майстрів, були ліквідовані численні наукові і творчі інституції та заклади [3, 316].

Нечуваною ціною оплачені господарські подвиги доби індустріалізації. Затверджена тоталітарна політична модель. Поруч із деякими досягненнями (адже творча діяльність не припинилася зовсім) спостерігалася втрата творчого потенціалу, накопиченого в 20-ті рр. Звузилася тематика і проблематика мистецтва, збідніла його поетика; із засудженням «формалізму» припинилися стильові пошуки. На перший план виходить декретоване державою оспівування героїки соціалістичного будівництва, мистецтво намагаються перетворити на величезну пропагандистську установу, на виробництво естетизованих ідеологічних стереотипів. Одночасно держава продовжувала централізовану політику навчання грамоті. У 1930 р. була прийнята постанова про остаточну ліквідацію неписьменності серед населення віком від 7 до 35 протягом навчального року.

У галузі мистецтва сталінізм поклав край формам творчого змагання, які існували в 20-ті рр. Спеціальними постановами ЦК ВКП (б) були ліквідовані всі літературні, художні об'єднання, замість них створено централізовані структури – Спілку письменників Радянського Союзу, Спілку композиторів, Спілку художників; вони мали свої відділення – республіканські організації. Концертна діяльність була монополізована Українською державною філармонією.

Українська музика 30-х рр. зберігала значний творчий потенціал. Функціонували консерваторії у Києві, Харкові, Одесі. Долаючи перешкоди, намагався зберегти свої творчі здобутки український театр. У складних умовах розвивався кінематограф. Увага у кінематографістів зосереджується на історичній, істерико-революційній тематиці, створюються фільми-екранізації творів української і російської класики [5, 213].

Незважаючи на репресії 30-хр., знищення старої інтелігенції, її відтворення по всіх каналах відбулося з перевагою саме українців.

Роки Великої Вітчизняної війни для значної частини діячів української культури стали періодом творчого піднесення. Антинародна культурна політика в цей час, щоправда, поступилася частково суворій логіці боротьби з ворогом. Саме духовна напруга грізних, вирішальних часів, а також, вищий ступінь творчості свободи й зумовили це піднесення української культури. У воєнні роки вона збагатилася цілою низкою творів, що ввійшли до її класичного фонду [3, 316].

Разом із народом, який готувався дати відсіч агресорові, стали діячі культури. На початку війни майже третина уцілілих українських літераторів пішли на фронт. Деякі з них брали участь у партизанській боротьбі.

Надруковані на другий день вірші П. Тичини «Ми йдемо на бій» та Л. Первомайського «В бій» закликали народ на боротьбу з загарбниками. 22 червня при Спілці художників УРСР створено бригаду для виготовлення антифашистських плакатів. При АН УРСР організовано Науково-технічний комітет сприянню оборони. Відбувалася евакуація на схід закладів науки та культури, музейних цінностей.

У радянському тилу продовжували творчу діяльність 42 українських театральних колективи. Кіномитці України працювали над створенням художніх та хронікально-документальних фільмів. Під час визволення українських земель у 1943-44рр. велика увага приділялась відновленню соціокультурної інфраструктури. Поновлюється робота культурно-освітніх установ, навчальних закладів, мистецьких осередків [5, 222].

Із закінченням Великої Вітчизняної війни партійно-державні «концепції» зводили до остаточного одержавлення культури, піддавали її суворому контролю та некомпетентному керівництву.

Війна і окупація призвели до зруйнування міст і сіл України, пам'яток вітчизняного зодчества. У період першого повоєнного десятиріччя були повністю підійняті з руїн міста України. Містобудівництву цього часу притаманні поквартальна забудова, орієнтація на створення завершальних архітектурних ансамблів.

Незважаючи на загрозу репресій проти діячів культури, митці створювали нові літературні, живописні, музичні твори, які збагачували українську національну культуру. Активно розвивалися усі жанри письменства, визнання здобули твори українських художників.

Таким чином, українська культура вийшла із важких воєнних випробувань знекровленою, зруйнованою, але живою. Україна здобула можливість відродити науку, освіту, мистецтво, спираючись на спільні зусилля Сходу і Заходу [5, 224].

На початку 50-х років в Україні діяло 137 історичних, меморіальних, краєзнавчих, природничих і мистецьких музеїв. Помітною подією в культурному житті стало відкриття Державного музею Т. Г. Шевченка в Києві як важливого осередку пропаганди літературно-художньої спадщини Кобзаря.

В 50-і роки набуло зростання національної самосвідомості, що налякало центральну владу в Москві, було взято політичний курс на злиття націй і посилену русифікацію. Цю шовіністичну ідею підтримали власті України.

Політика русифікації зустріла опір у легальних і нелегальних формах; практикувалися такі методи боротьби за національні, політичні і культурні права, як петиції, протести, демонстрації, влаштування страйків, створення нелегальних політичних організацій [1, 163].

Наприкінці 50-х років розпочався новий етап у розвитку українського образотворчого мистецтва, стала можливою більша порівняно з попереднім періодом свобода у виборі тем, засобів втілення художнього задуму, виявленні національної самобутності.

Чимало художників прагнули відійти від прямолінійного копіювання життя. Вони зверталися до символічних образів, поетичної інтерпретації навколишнього світу. Саме поетизація стала однією з провідних тенденцій

наступних десятиліть не лише в образотворчому, а й в інших видах мистецтва [2, 180].

На зламі 60-80 рр. в умовах застою, утверджується зневажливе, нігілістичне ставлення до мови, історії, літератури, мистецтва, що виявилось, зокрема, у звуженні сфери функціонування рідної мови, у забороні деяких художніх творів, пов'язаних зі сторінками боротьби за національну гідність, офіційно впроваджуваний курс на «злиття націй» фактично перетворився на русифікацію освіти, преси, книговидавничої справи, театру. Монополізація матеріальних та організаційних умов художньо-творчої діяльності керівництвом творчих спілок не давало можливості знайти місце в художньому житті яскравим представникам творчої молоді. Підвищення ролі споживацької «еліти» в користуванні культурними цінностями призводило до появи творів, які догоджали цим невибагливим смакам. Некомпетентність керівництва сферою культури виявлявся в забороні виставок, театральних постанов, ігноруванні народних культурних ініціатив. Так, зокрема, з «ідейних міркувань» було знищено шевченківський вітраж у Київському університеті, заборонені збори біля пам'ятника Т. Шевченкові в Києві на роковини поета [1, 164].

Роки «застою» стали часом командно-директивного втручання у творчий процес, долі художників. Політизація мистецтва, надмірна ідеологізація оцінок були вкорінені в трагічних 30-х рр. і призводили до схожих наслідків. Після 1972 р. багато представників української культури опинилися за ґратами або еміграції.

Наслідком нерозумної культурної політики став занепад багатьох плідних традицій народної культури. Намагання поживити культурне життя через прийняття численних постанов, проведення фестивалів самодіяльної творчості були мало результатними, бо в культурному розвитку було приглушено можливості проявлення ініціативи «знизу».

Незважаючи на важкі умови боротьби за свої права, українська культура продовжує розвиватись. Значними були досягнення науки. Вчені України зробили великий внесок у розвиток фізики, технічних та сільськогосподарських наук. Так 1964 р. у Фізико-технічному інституті АН УРСР побудовано найбільший у світі на той час прискорювач електронів. Україна стала центром досліджень із техніки зварювання металу.

Вагомим був внесок у розвиток образотворчого мистецтва художників В. Касіяна, В. Бородай, Т. Яблонської.

Широку популярність серед знавців музики здобули твори Г. Майбороди і П. Майбороди, А. Штогаренка, Ф. Шамо.

Особлива роль у часи «застою» належала театральному мистецтву. Одним із провідних театрів республіки був Київський державний академічний театр опери і балету Української РСР ім. Т. Шевченка [5, 228].

Таким чином, підсумовуючи викладений матеріал, зауважимо, що розвиток української культури протягом того часу характеризувався спробою національно-культурного піднесення в часи «відлиги», а пізніше, коли цей процес, який сьогодні називають «задушеним відродженням», перервався, відбувалося поступове накопичення й узагальнення наукових і мистецьких

надбань, яке сприяло усвідомленню необхідності глибоких соціокультурних перетворень заради збереження українського народу та його культури.

Часом нового відліку в історії українського мистецтва можна вважати кінець ХХ ст. Зникли ідеологічні обмеження, відійшов у забуття принципи соціалістичного реалізму. Історичний акт про державну незалежність України відкрив нові обрії перед українською культурою, яка вперше здобуває можливість творитися й розвиватися як єдина національна культура материка й зарубіжжя. Падіння комуністичного режиму, становлення незалежної держави створили в Україні нову культуротворчу ситуацію. Українські митці почали працювати в умовах цілковитої свободи творчості.

Художні виставки, що відбулися в той час, засвідчили високі творчі можливості українського образотворчого мистецтва, його різноманітність, співіснування у ньому різних форм і засобів вираження художнього задуму [2, 192].

Разом з тим, у нову добу посилюються усталені форми зв'язку культури з народом, дедалі чіткіше окреслюється в процесах розвитку українська культура. Виходять на всенародний виднокіл раніше заборонені та замовчувані її сторінки.

Таким чином, відколи Україна втратила свою державність, усі хто приходив владарювати на її землях, ставили перед адміністрацією вимогу вести таку політику, аби зникла мова, пісня, релігія, щоб українці асимілювалися і врешті-решт занепали як нація. Але український народ жив, працював, і навіть в нелегких умовах утисків та переслідувань жила й розвивалась українська культура.

Українська культура ХХ ст. – це довгий і складний шлях еволюційного зростання, втрат і здобутків. Це наша історія, яку треба вчити, аналізувати, критично оцінювати, а найважливіше сприймати, розуміти й захоплюватися її найвищими цінностями.

Незважаючи на сьгоднішні серйозні проблеми і згадані негаразди, культура України була й залишається яскравим явищем світової культури, становить ще невикористаний резерв у загальнолюдській цивілізації.

Список літератури:

1. Головка С. В. Культура і побут населення України: Навч. посіб. / С. В. Головка. – К. 1993, - 228 с.
2. Горбач Н. Я. Теорія та історія світової і вітчизняної культури / Н. Я. Горбач – К.: м. Львів, 1992. – 166 с.
3. Закович М. М. Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / М. М. Закович; За ред. М. М. Заковича. – 3-тє вид., стер. – К.: Знання. 2007. – 567 с.
4. Клапчук С. М. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. / С. М. Клапчук; За ред. С. М. Клапчука, В. Ф. Остафійчука. – 5-тє вид., перероб. І доп. – К.: Знання–Прес, 2004. – 358 с.
5. Масол Л. М. Художня культура України: Навч. посіб. /Л. М. Масол; За заг. ред. Л. М. Масол. – К.: Вища шк., 2006, - 239 с.